

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
Évre 170.— L., félévre 95.— L.
Egyes szám ára 4.— L.
Félévre egész évre 270.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
GYALLAY DOMOKOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Száda Baron L. Pop (v. Brassai-utca)
5. szám.
Megjelenik minden szombaton.

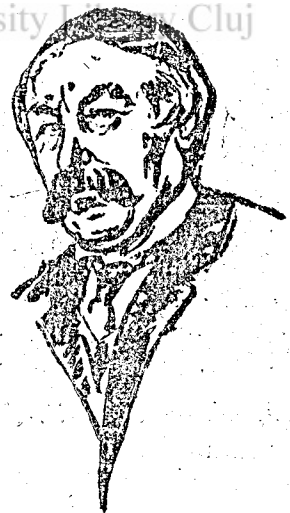
Franciák Berlinben.

Nem úgy mentek oda, mint 1870-ben ki-
tá a párisi uccákon: mint diadalmas hó-
fegyveres kézzel. Nem is úgy, amint szó-
rta a világháború befejezése után: mint
házó béke diktálói, a német nemzet s a
főváros még nagyobb megalázására.
baráti érzéssel mentek, engesztelődést,

gatás, hogy mennyire várta ezt nemcsak a késő
kormány, hanem a két nemzet is, semmi sem
bizonyítja jobban, mint azok a külsőségek,
amelyek között a látogatók elindulása és meg-
érkezése történt. Párisban hatalmas tömeg ki-
sérte ki a francia politika felelős vezetőit a
vasuti állomáshoz, folyton ünnepelve őket, de

Hindenburg.

Briand.

segét vive. Azért, hogy segítsenek. Né-
szágon, de segítsenek önmagukon is s a
gazdasági válság terhe alatt már-már
roskadó egész világon.
Laval francia miniszterelnök és Briand
külgügyminiszter, a világbéke legőszin-
és legkitartóbb apostola, látogatták meg
állam vezető politikusaikat saját hazá-
városában, Berlinben.
Hogy mennyire szükséges volt ez a láto-

még inkább a világbékét. Ugyan így fogad-
ták őket Berlinben. Nemcsak a vasuti állomá-
son, hanem Berlin uccáin is, ahol a menet el-
vonult, óriási tömeg gyűlt össze, lelkesen él-
tetve az előkelő vendégeket és — a világbé-
két. Ez bizonyítja a legjobban, hogy a közös
válság, amely többé-kevésbé mindenkit érint,
mennyire eltüntette már a világháború borzal-
maiból származott keserűséget és mennyire
általánossá tette a világbéke iránti törekvést.

A francia államférfiak két napot töltöttek Berlinben, állandó tárgyalások között. Tárgyalásaik lényegükben gazdaságiak voltak. Ez szükségszerűen következik az általános világhelyzetből. A kiadott jelentések szerint a tárgyalások komoly eredménnyel végződtek: sikerült a német és francia termelés között olyan kapcsolatok teremtése, amely a két állam gazdasági helyzetének fel nem becsülhető nyereséget jelent. Ezen a jó eredményen annyira fellelkésedett a francia, valamint a német közvélemény, hogy már a közös vámterület szükségességét hangoztatja a két ország között. Ez bizonyára tuzás, de az kétségtelen, hogy ezzel a nevezetes berlini látogatással az európai politika új utakra lépett. Kitünik ez a francia államférfiak nyilatkozataiból is, akik megtették a köteles tisztelgő látogatást a német állam fejénél, Hindenburg köztársasági elnöknel s azután a legnagyobb tisztelettel, sőt elragadtatással nyilatkoztak erről az egész férfiről, aki a nagy háboruban legkeményebb ellenfelük volt. Ez mutatja legjobban, mennyire szükséges, hogy a népek egymást közvetlenül meg-

ismerjék, mert ezzel önmagától oszlik el, mint lidérefény, mind az a bizalmatlanság, előítélet és meg nem becsülés, amit a népek egymás iránt éreznek.

Ezt a nagyjelentőségű látogatást természetesen élénk figyelemmel kísérte az egész világ. És nem tuzás az a felfogás, hogy a látogatásból csak jó fog származni. Nem csak a gazdasági életben, hanem az általános politika terén is. Ez a látogatás nyilván bizonyítja, hogy a francia politika is új utakat keres a megértés és kiengesztelés elérésére törekszik. És ennek nagy jelentősége van miánk is. Remélhetjük, hogy súlyos gazdasági helyzetünkben rövidesen kedvező változás fog következni s mint magyar kisebbség remélhetjük kisebbségi életünk igazságos rendezését is. Mert, ha Németország eddigi helyzetében is sikerrel tudott a kisebbségek védelmére kelni, most, Franciaországgal jó kapcsolatban, közös egyetértésben megtalálja a kisebbségi kérdés rendezésének helyes módját. Ezzel elhárítja az igaz béke visszatérésének egyik nagyon komoly akadályát.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Intőjel!

Erdély magyarságát az elmúlt napokban súlyos csapás érte. Legnagyobb önálló pénzügyintézete, a tizenkét fiókkal működő *Transsylvania Bank*, melynek 30 millió lej saját tőkéje van és mintegy 200 millió betétet kezel, *beszüntette a fizetéseket és kényszeregyezséget kért a kolozsvári törvényszéken.* Azt kéri betevőitől és egyéb hitelezőitől, hogy a rábizott pénzeket kamat nélkül fizethesse vissza teljes összegében, három év alatt, oly módon, hogy az első évben a tőke 15 százalékát, a másodikban 35, a harmadikban 50 százalékát fizeti ki, félévi utólagos részletekben. Ezek szerint *semmi veszteség sem éri a betevőket, visszakapják egész tőkéjüket, csak a kamatokról kell lemondaniok.* A kényszeregyezségi ígéret pontos betartására teljes biztosítékot nyújtanak a banknak mintegy 200 millió lejt kitevő jó kölcsönei és a legszigorubb számítással is *legalább 20 millió lejt erő saját vagyona,* mely nagyrészt városi házakba és egyéb ingatlanokba van fektetve.

A Transsylvania Bank megakadása szomorú képet vet Erdély siralmas gazdasági és pénzügyi helyzetére. Ennek a banknak min-

den részvényese, minden betevője és minden adósa erdélyi magyar és így ennek a banknak az ügye különleges erdélyi magyar ügy. *Az erdélyi nép bankjának nevezhető, mert betétjeit nem a nagytőkésektől kapta, hanem magyar erkölcsi testületek és vidéki tőkésék gyümölcsöztették nála a pénzükkel.* Összesen 6 ezer betevője van Kézdivásárhelytől Kolozsvárig, Erdélyszerte. Kölcsöneit nagyvállalatok vagy kockázatos kereskedelmi üzletekbe fektette, hanem a földtúró népek a kiskereskedőnek és kisiparosnak adta kölcsönökben. Összesen 46 ezer adósa van a bankkal együtt a Transsylvania Bankkal együtt 5—10 ezer lejt meghaladó kölcsönei bekebelezve a nagyobb biztonság érdekében. *Nem is érte a bankot semmiféle veszteség, szinte hihetetlen, hogy mégis megakadhatott ez az óvatosan vezetett, jó bank.* Azért tud fizetni minden jósága mellett sem, — *ves olvasónk, — amiért te sem tudsz fizetni.* Mert nincsen ára és vevője a földnek, gőz nának, marhának. A 46 ezer adós mind jó bankba, — *de haladéért,* a 6 ezer betevő pedig huzza ki a bank pénztárnokát a pénztár-

ha mind elment volna a szép esze a be-
 rek: mindeniknek most halt meg az
 sa s kell temetni, mindenki most akar
 tétetni, mindenki birtokot vagy házat
 zik s kell a pénz, de senki sem vesz. Pénzt
 szent! hallja a bankos reggeltől estig, de
 miből adjon, mert az adós nem fizet. A
 nem tarthatta a vaskasszában az átvett
 ket, mert mindenkinek jó kamat kellett.
 tot pedig csak úgy fizethetett, hogy köl-
 adta az átvett beféteket. Csak úgy tudja
 visszaadni a betétet, ha visszaveszi az
 ol. No, vedd vissza, ha tudod, s ha van
 a gazdaembertől, a boltostól, a kisipa-
 amikor kamatra, adóra sem jut! Ezért
 tud fizetni a Transsylvania Bank. Ezért
 it kényszeregyezséget kérnie. Nem a sa-
 bórét menti vele, hanem a tiédet, adós
 fia. Mert a betevők követeléseit csak
 tudta volna kielégíteni, ha adóssaitól tűz-
 assal, perrel-árveréssel beszedi a kölcsön-
 pénzeket. 46 ezer dolgozó embert kellett
 a tönkretennie 6 ezer betevő kedvéért. Hát
 inkább hozzon áldozatot az a pár ezer

tőkepénzes, mintsem, hogy minden háznál pe-
 regjen az árverési dob!

A kényszeregyezés arra való, hogy kény-
 szerítse azt a pár ezer betevőt, hogy várjon,
 amíg a szegény adós embertársa per és árve-
 rezés nélkül fizetni tud. Akkor aztán vissza-
 adja a kölcsönét a banknak és a betevő is meg-
 kapja a teljes tőkét, veszteség nélkül. Az em-
 beri igazság, az emberszeretet parancsolja ezt
 és meg kell értenie minden betétesnek, hogy
 meg kell adnia azt a becsületesen kért haladé-
 kot, mert nincsen áldás az olyan pénzen, ami-
 hez embertársunk könnye és átka tapad!

Igy aztán meg lehet enyhíteni azt a csa-
 pást, amelyet a Transsylvania Bank megaka-
 dása jelent Erdély magyarságára. Bölcs meg-
 értéssel, türelemmel kell azon lenni, hogy ne
 kelljen a Transsylvania Bank példáját követ-
 nie Erdély minden önálló kisebbségi pénzin-
 tétetének, népbankjának, szövetkezetének. A
 szomorú példa legyen intőjel más bankok be-
 tevőinek! Hagyják vesztég pénzüket, ne zak-
 lassák a bankjukat, ha kell, ha nem. Csak ma-
 guknak okoznak kárt vele.

ÜLFÖLD

angol pénzügyi válság. Az
 hétén a font lassan, de ál-
 lan javult, az iparvállalatok
 ája állandóan gyarapodott,
 hogy a munkanélküliség is
 jelentős mértékben csök-
 A kormány az angol köz-
 ény általános helyeslése és
 támogatása mellett szigo-
 keresztül viszi előre meg-
 szott gazdasági programm-
 eméli, hogy ezzel a jövő év
 áig teljesen rendbe hozza
 angol állam háztartását. A
 ddel való gazdasági kap-
 tal nem szakadtak meg, s
 adennél jobban bizonyítja a
 bizalmát az angol gazda-
 élet ereje iránt. Az arany-
 való kifizetések megszünte-
 hasonló intézkedésre kény-
 tette az Angliával erős ösz-
 tetésben levő svéd és nor-

vég kormányokat is. — Ennek
 azonban nagyobb jelentősége
 nincs, mert ezidő szerint kétsé-
 ges, hogy Anglia vissza fog-e
 térni az aranyvalutához?

Laval Amerikában. A francia
 miniszterelnök utazásra készül
 az Egyesült Államokba, még pe-
 dig Brüning német kancellár
 társaságában. Az utazás célja
 nyilvánvalóan a Berlinben el-
 ért eredmények kiterjesztése tá-
 gabb körre, de bizonyára tárgya-
 lás alá fog kerülni a jóvátételi
 fizetések kérdése is. A háboru-
 ban résztvevő államok legna-
 gyobb hitelezője Amerika és az
 utóbbi hónapok eseményeiből
 nyilván kitűnik, hogy a jóváté-
 teli fizetések igen nagy károkat
 okoztak az európai gazdasági
 életnek anélkül, hogy Amerikán
 segítettek volna, hiszen tudjuk,
 hogy Amerika szintén gazdasági
 válsággal küzd. Ezért mind erő-
 sebb gyökeret vet az a felfogás,

hogy a jóvátételi fizetések meg-
 szüntetése nem hogy kárt okoz-
 na Amerikának, hanem határo-
 zottan előnyére válik, mert fo-
 kozza az európai államok vá-
 sárló képességét s ezzel erősí-
 tené az amerikai termelést is.
 Azt természetesen nem lehet
 tudni, hogy ezeknek a tárgyalá-
 soknak mi lesz az eredménye, de
 már amerikai befolyásos körök
 is hangoztatják, hogy a jóváté-
 teli fizetéseket legalább két, de
 esetleg öt évre is fel kell füg-
 geszteni, ez pedig jelentheti a
 teljes törlés előkészítését is.

A fegyverzés. Ma már egés-
 zen bizonyosra lehet venni,
 hogy Grandi olasz külügyminisz-
 ter indítványát a fegyverkezés
 egy évi megszüntetésére vala-
 mennyi állam magáévá fogja
 tenni s ezzel megteremti a jövő
 évi leszerelési konferenciához
 azt a kedvező lelkiállapotot, ami
 a sikernek legfőbb biztosítéka.

Ezért, de az útban levő franciánemet kibékülésért is jogosult az a reménység, amely a jobb idők közeli bekövetkezését várja.

A szovjet bajai. Az elmúlt években világszerte hirdették azt a hatalmas gazdasági termelést, amit a szovjet folytat. Ennek súlyos hatását is érezhettük, akkor amikor olcsó gabonával és olcsó fával elárasztotta a világot. A mindenütt terjesztett hírek szerint az olcsó áruknak ilyen tömeges piacra bocsátása még fokozódott volna ebben az évben. Ez azonban nem következett be, sőt a legujabban közölt kimutatások szerint az orosz kivitel nagyon jelentős mértékben csökkent. Annyira, hogy az átalakítást külföldi kölcsönre szorít. A szovjet kormány az Egyesült Államoknál puhatóldozott 160 millió dollár kölcsönért, de nem valószínű, hogy ezt épen most megkaphassa, mert Amerikának nincs most kölcsönadni való pénze. — Ebből is kiténik, hogy erőszakos eszközökkel, máról holnapra nem lehet komoly gazdasági termelést teremteni.

Belpolitikai hírek

Nem tartják meg a tervezett gyulafehérvári gyűlést. Az erdélyi Román Nemzeti Párt tüntető gyűlést akart tartani Gyulafehérváron. A gyűlést az 1928. évi gyűlés mintájára akarták rendezni és a Romániában uralkodó rossz állapotok és helytelen kormányzati rendszer ellen akartak népi tömegek felvonultatásával tüntetni. A gyűlést, úgy látszik, hogy nem fogják megtartani az erdélyiek, mert a bukaresti kormány nem fogja engedélyezni. Ez érthető feszültséget keltett a belpolitikai életben.

Tovább mélyülnek az ellentétek az erdélyi és regáti politikusok között. A Román Nemzeti Párt erdélyi és regáti része között az ellentétek mind áthidalhatatlanabbakká válnak. A regáti párt vezetési Junian, Mihailache és Madgearu hosszabb megbeszélést tartottak arra vonatkozólag, hogy vajjon követhetik-e a párt erdélyi részének politikáját? A regáti pártvezérek elhatározták, hogy cserben fogják hagyni az erdélyieket, mert semmiképpen sem követhetik őket azon az úton, amelyiken az erdélyi nemzeti párti politikusok elindultak. Ez a kijelentés a nemzetipárti politikusoknak arra a törekvésére vonatkozik, hogy Erdélynek külön tartományi önállóságot szeretnének kivívni.

Ujabb politikai merényletek történtek Dobrudzsában. A román és bolgár lakosság között Dobrudzsában ismételtelen kiújultak az ellenségeskedések. Penkov, bolgár szenátor házába egy robogó automobilról többször belelőttek. A golyók egy szekrényben megakadtak és senkit sem sebesítettek meg. A dobudzsai Subiczá város közelében bolgár komitácsik két román telepest gyilkoltak meg és a meggyilkoltakat megsonkították.

A franciaországi román követ felkereste Maniu Gyulát Badesonyban. Dinu Cesianu, párizsi román követ felkereste Maniu Gyulát szilágymegyei birtokán. A két politikus hat óráig tartó megbeszélést folytatott együtt. Román, politikai körökben az a felfogás, hogy a tárgyalásnak nagy kihatása lesz Románia külföldi kölcsönének folyósítására. Hír szerint a franciák hajlandók Romániát nagyobb kölcsönrel megsegíteni, ha Romániában a belpolitikai viszonyok megjavulnak és a román pártok torzsalakodása véget ér.

* HIREK *

Október 6. A magyar történelem leggyászosabb napja. Zenhárom szabadsághős vesztőhelyre hurcolása... magyar léleknek legdicső fiaiban való megostoroztatása. Arad... 1849. október 6! Minden magyar szív fájdalommal borong el a szomorú emléken.

Bethlen György gróf egyik elnöke lett az interparlamentáris konferenciának. A Bukaresti folyó interparlamentáris konferencia megkezdte tanácskozásait. A konferencia egyik elnöke gróf Bethlen György az Országos Magyar Párt elnöke.

Ujból bebocsájtják a közönséget a minisztériumokba. Jorga miniszterelnök, mint annak jele közölte, megtiltotta, hogy az ügyeket intéző emberek minisztériumokba személyesen bemehessenek. Kiderült, hogy a rendelkezés káros, mert a nők vállalták el a minisztériumokban való eljárások elvégzését. Természetesen ezt nem ilyen egyszerűen csinálták, hanem teljes összeget raktak zsebre munkájukért. Jorga miniszterelnök makacsul ragaszkodott a rendelkezés végrehajtásához. Végül azonban ő is belátta, hogy a minisztériumok elzárása hátrányos. Ezért a kiadott rendeletet módosították. Egyelőre a közönséget a közoktatásügyi és pénzügyminisztériumokba hetenként háromszor egy-egy órára bebocsájtják. Valószínű, hogy rövidesen a többi minisztériumok felszabadulnak és közelebbre visszafogják vonni teljes egészében a sok zavart okozó kormányrendeletet.

A BRÁZAY-SÓSBORSZESZ nélkülözhetetlen minden házhban!

Erdély történetét, amely annyi magyar hősi harcról és békés alkotásról beszél, minden jó magyarnak ismernie kell. Rendeljétek meg Jancsó Benedek nagyszabású művét. A közel 400 oldalas könyv ára csak 80 lej. A „Magyar Nép” kiadóhivatala útján is meg lehet rendelni.

Ki lopta el a csikszenttamási közbirtokosság millióit. A csikszenttamási milliós lopás ügyében annak idején letartóztatták Sándor Mihály és Albert Béla csikszenttamási lakókat. Rövid ideig tartó vizsgálati fogság után azonban szabadon engedték a vádlottakat. Sándor Mihály és Albert Béla nem tudták elfeledni, hogy Guzdrán János terhelő vallomása alapján tartóztatták le őket és kegyetlen bosszút esküdtek ellene. Guzdrán Jánost az erdön pányvával összekötözték, a faluba hurcolták és ott egy félreeső házhban kínzásokkal akarták arra kényszeríteni, hogy régebben tett terhelő vallomását írásban vonja vissza. Guzdrán azonban nem akarta a kért nyilatkozatot kiállítani. Erre kötéllal a mestergerendára huzták és középkori kínzásokkal akarták a nyilatkozat aláírására kényszeríteni. A borzalmas kínzásról értesült a csendőrség, Guzdránt kiszabadította életveszélyes helyzetéből és az embertelen kínzás végrehajtóit letartóztatta. A letartóztatott vádlottakat átadták az ügyészségnek. Sándor Mihály és Albert Béla viselkedésükkel megerősítették azt a fellevét, hogy a milliós lopáshoz köziük van. A csik-

szenttamási milliós lopás ügyében megint bevezették tehát a vizsgálatot és az ügy tisztázása valószínűleg rövidesen meg fog történni.

Pénzhamisító társaságot lepleztek le Kolozsváron. A kolozsvári rendőrség nagyobb pénzhamisító társaságot leplezett le. A pénzhamisítók hamis husz lejeseket gyártottak. A hamisítványok nagyon jók voltak és sok emberi sikerült a csalóknak a hamis pénzekkel becsapniok. A hamis pénz értékesítése olyan jól ment, hogy a hamisítók kereskedelmi részvénytársaság alapítását határozták el. Nagy dió bevásárló központot akartak szervezni és a hamis husz lejesekkel tudatlan falusi emberektől akartak diót vásárolni, hogy azt külföldön eladják. A pénzhamisítók fejét, Zimmermann Emilt, letartóztatták.

November 1-ig beváltják a kék száz lejeseket!

Közöltük lapunkban, hogy október 1-től csak a sárgásbarna színű 100 lejes bankjegyek maradnak forgalomban, mert a kék bankjegyeket október 1-ig beváltják. Az idő rövidsége miatt nagyon sok helyen nem tudták beváltani a kék 100 lejeseket. Ezért a Román Nemzeti Bank elrendelte, hogy a forgalomból kivont 100 lejeseket fiókjai november 1-ig váltsák be. A kék 100 lejesek tehát forgalomban ugyan nem szerepelnek, de értéküket nem veszítették el, mert a Nemzeti Bank fiókjai teljes értékben beváltják azokat érvényes kiadású barnaszínű 100 lejesekre.

szul lát a csikszentgyörgyi örörmester. A csikszentgyörgyi esendörörmester feljete Héja segédlelkézt, Márta tanítónőt és Simon Rovónót, hogy a hősök napja gyermekeket nem román nyelv alatt vezették az ünnehanem a lobogó a maok „ősapjának”. Árpád képevel volt diszítve. Az en most folyt le az első társ. Ítéletet egyik vádlott társaradása miatt nem tudtak i, az azonban kiderült, hogy rdéses lobogót nem Árpád k, hanem Szűz Mária képe ette. Csikmegye magyarságy érdeklődéssel várja a sós vádiban hozandó ítéletet. karékoskodás az államházhban. Románia költségvea megelőző évben 38 mil lejre rugott. Az államházhban eszközleendő takaréodás miatt Argetoianu hoügyminiszter a jövő évi gvetést 25 milliárd lejre esökkenteni. Argetoianu gy arra alapítja, hogy jelen az államkasszában havonta szübelül 2 milliárd lej folyik dőkből és illetekekből. Hiba a tehát, ha a költségvetést a bevételekhez igazítanak. gylkosság Bethlenszentmik. Mátyás Dániel bethlenszentmiklósi gazda ember évek haragban van ifj. Érsek Pál szentmiklósi fiatal gazdá. A hosszú ideig tartó harag gylkosság lett a vége. Az gos vásár alkalmával Má. Dániel, Dániel és Pál nevü megtámadták Érsek Pált és ával leszurták. A kegyetlen osok, miután a nyaki ütölvágták Érseknek, még öt esapást is mértek haldokló utukra. A gyilkosokat letarták.

MAGYAR NÉP-et terjeszsi magyar kötelesség!

Tíz esztendő ünneplése.

A „Magyar Nép” megindulásának tizesztendő évfordulóját méltóan akarjuk megünnepelni. Örömmel látjuk, hogy olvasóink szeretettel vették hírül ünnepi készülődéseinket. — Reményünk van rá, hogy az évfordulót a magunk szerény eszközeivel emlékeztetéssé tudjuk tenni hű és pontos előfizetőink számára. Bejelentjük, hogy a népkönyvtárak szervező bizottsága 5 teljes népkönyvtárat ajánlott föl kisorsolásra. De kilátásunk van más, nagyértékű tárgyak sorsolására is. Ezuttal igazán érdemes lesz az előfizetési díjakat pontosan beküldeni.

Uj folyóirat jelent meg a Székelyföldön. Székelyudvarhelyen Bányai János tanár szerkesztésében új folyóirat jelent meg „Székelység” címmel. A havonta megjelenő új folyóirat minden betűjét a székelységnek és a Székelyföldnek szenteli. Gazdag tartalma minden székely embert érdekel. Az új lap előfizetési díja a csonka évre 40 lej, tanítóknak, tanároknak, papoknak és nyugdíjasoknak 30 lej.

Tüzeset Kovásznán. A napokban Kovásznán leégett Goc Tamás gazdálkodó gabonása és szénacsüre. Gocnak egész évi gabona- és takarmány termése a lángok martalékául esett.

Kínai rablók merényletet követtek el egy vonat ellen. Kínában, Peking és Mukden között, kínai rablók kisiklattak egy személyvonatot. A rablók 30 utast megöltek és az összes utasokat kifosztották.

Japánban nagy szélvihar pusztított. Japán partvidékén nagy szélvihar, úgynevezett taifun, pusztított. A vihar összesen 15 ezer házat sepert el. A viharnek 30 halálos ember áldozata van.

Milyen telünk lesz? Mémer francia tudós érdekes nyilatkozatot tett a mostani, szokatlanul hideg, időjárással kapcsolatban. Mémer kijelentette, hogy a mostani hideg időjárást természetesnek találja. Az időjárás törvényeinek tanulmányozói ugyanis megállapították, hogy az időjárásban százévenként megismétlődő szakaszosság van. A feljegyzések szerint mostani időjárásunk megfelel az 1831-ik év időjárásának. Az 1831. évi feljegyzésekből kitűnik, hogy szeptember és október hónapokban nagy hidegek voltak. A tél november elsején már megkezdődött és eltartott egészen újévig. Január hónapban az időjárás tavasziasra fordult, sőt nyári zivatarok is voltak villámlással, mennydörgéssel. — Februárban azonban megint hidegebb lett és a hideg eltartott április közepéig. Ha hinni lehet a tudósok jóslatának, az 1931-ik évben épen olyan őszi és téli időjárásra számíthatunk, mint amilyen ezelőtt 100 évvel az 1831-ik év, ismertett időjárása volt.

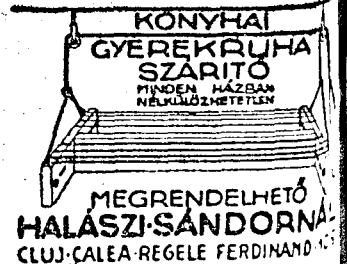
Étvágytalanságnál, rossz gyomornál, bélrekedésnél, renyhe emésztésnél, anyageserezevaroknál, csalánkiütéseknél és bőrvizketésnél a természetes „FERENC JÓZSEF” keserűviz rendbehozza a gyomor és a belek működését s megszabadítja a testet a felgyülemlett rothadó anyagoktól. Az orvostudomány több uttörője megállapította, hogy a FERENC JÓZSEF viz abszolút megbízható hashajtó. A FERENC JÓZSEF keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Szerencsétlen és szerencsés halászosok. Egyiptomban, Alexandria város közelében az egy halász a horogról leeresztve frissen fogott halat egy piramida fogai közé helyezte, hancsalattal ujj családeket tüzhessz horgára. A hal kétségbeesett gödése közben a halász torka szorult és a szerencsétlen emb megfojtotta. Amidőn holttest megalálták, a haltestem mindig szilárdan be volt torkába.

Egy newyorki vasuti alkalmi zott halászás közben elvesztette óráját. Röviddel a veszteség fedezése után hatalmas halat gott s amikor felbontotta, gyomrában megtalálta az órá szett órát. Az órának semmi sem történt, sőt, mikor a vas a hal gyomrából kiszedte, keteyegett.

Fel akarták robbantani a spanyol parlamentet. A spanyol parlament közelében elfogták a merénylőt, aki a parlament letét bombával fel akarta bantani. A merénylő a köztársági kormány ellensége és akarta a spanyol köztársaság lörvényhozó házat elpusztítani.

Tanító Ur! Mielőtt tankönyvfűzet és iskolaszer megrendését megtenné, kérje a Német Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.-T. tankönyvjegyzékét. Cluj-Kolozsvár, Str. Baron Pop 5. (Brassai-u.)

KOLOZSVAR, FERENCZ JOZSEF-

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Jó tanácsok vetés előtt.

Előző számunkban arról értekeztem az őszi vetéseket csak jól beértett szabad elvetni. Ez alkalommal arról írok meg, hogy milyen módon kell előkészíteni a vetésre a buza vetőmagot, hogy szép aratásunk legyen? Örök igazság és ezerszer kellene mindenkinek a szájára írni: „*Ki mint vet, úgy arat.*” Erősen tehát szem előtt a gazda a vetőmagkészítésénél?

Az első és legfontosabb dolog: *vessünk tisztított vetőmagvakat!* Figyelmébe ajánlom a gazdáknak, hogy különösen zord vidékeken, ne vessék el a melegebb helyre származó magot, mert az télen kifagy. A gazdáknak tehát lehetőleg arra kell törekedni, ha biztos buza-termést akarnak, hogy magjukat lehetőleg azon vidéken szerezzék ahol gazdálkodnak. Csak így lesz mód a talajuknak és éghajlati viszonyaik mindenben megfelelő magot vetniök.

Ha van megfelelő magja a gazdának, törekedjen arra, hogy magját a konkolyzón (trió) átrendgedje, hogy a benne lévő idegen magvak, vadbükköny, konkoly, vadmustár kihulljanak.

Az üszög elleni védekezés alapja a jó csávázás, vagy pácolás.

Buzapácolásra még ma is sok helyen a régi rézgálicos csávázást alkalmazzák. Sokszor írunk ennek a pácolási módnak a hátrányairól és mint kitűnő szert, a „*Porzolt*” ajánlottuk. Ez alkalommal ismételtén rá kell mutatnunk arra, hogy milyen tulajdonsága van a jó csávázószernek?

1. A jó csávázószer megöli a vetőmagon lévő káros csirákat, elpusztítja az üszög csiráját is.

2. A „*Porzolt*”-al csávázott buza sokkal gyorsabban és egyenletesebben kél, mint a pácolatlan vagy rézgáliccal csávázott.

3. A csávázás növeli a növények életerejét és így a termés jóval nagyobb lesz, mintha nem csávázunk.

Az őszi vetési időny alkalmával még egy nagyon fontos kérdéssel kell foglalkoznunk. Az utóbbi években a kiscgazdák is felkapták az őszi árpa termelését. Az őszi árpavetésekből nagyon elszaporodott mindenfelé a *köbűszög*. Ezen is lehet segíteni!

Ellene „*Higosan*”-nal kell csávázni.

—k. —r.

került az Erdélyi Gazda-
gyűlés gyümölcsészeti ta-
gyultja. Az Erdélyi Gazda-
gyűlés a biharmegyei Bályok
egynapos, gyümölcsészeti
kirándulást rendezett, a volt
Erdélyi Imre féle birtokra.
A kirándulást vezényelte
Pinkász bukaresti
talajdonosa. A kirándulás
a növényvédelem gyümölcs-
termelésének megtekintésére
a kirándulást 36.000 gyümölcs-
gyűlési tag közül az idén több ezer

rendszeres kezelésben és véde-
lemben részesült. A védelemhez
a Chinoin újpesti vegyészeti gyár
készítményeit használták, úgy a
téli, mint tavaszi és nyári per-
metezéseknél. Az eredmény min-
den várakozáson felül volt és
meglepte a 2—300 főre menő ki-
ránduló társaság tagjait. A gyü-
mölcsészeti gyűlés mindössze 3
százaléka volt férges. Ez a 97
százalékos férgementesség olyan
eredmény, mely a rendszeres vé-

dekezés hasznosságát igazolja a
termelők előtt. A kolozsvári pia-
con 70 leiert árulták a garantált
férgementes kaliforniai almát
kg-ként, amikor a belföldi alma
10—12 lei, a narancs 30—40 lei
volt. Vagyis mázsánsként a férg-
mentes ép almáért 7000 leit fize-
tett a fogyasztó, a belföldiért
1000—1200 leit, Rendszeres per-
metezéssel a belföldi termés mi-
nőségét és értékét tetemesen fo-
kozhatjuk. Az E. G. E. Gyümöl-

szészeti Szakosztálya úgy a gyümölcsfa védelem, mint a csemete beszerzés tekintetében készséggel és díjtalanul áll az érdekeltek rendelkezésére.

A gyümölcsfák és diszbokrok kedvezményes áron való beszerzése. Az Erdélyi Gazdasági Egyet Kertészeti Szakosztálya közösen és kedvezményes áron szerzi be Kolozsvár és vidéke őszi gyümölcsfacsemete és diszbokrok szükségletét. A szükséglet összeírása már megkezdődött. Bejelentéseket október 15-ig fogad el az egyesület naponta 9—2 óráig Kolozsvárt, Attila-utca 10. szám alatti titkári hivatalában.

Hogyan lehet megvédeni a káposztát a hernyó pusztítás-tól? A káposzta földeken az idén nagy kárt okozott a káposztalepke hernyója. Néhol annyira előzönlött ez a kártevő a káposztás földeket, hogy a termés teljesen megsemmisült. Ami meg is maradt, minősége gyenge és a piacon nem lehet értékesíteni. Németországban eredeti módon védekeznek káposzta hernyó kártevése ellen. A káposztát paradicsommal váltakozó sorokba ültetik, mert az ilyen káposztásokat nem támadja meg a káposzta-lepke hernyója. A paradicsom levelének ugyanis nagyon erős és a káposzta-lepkére nézve kellemetlen szaga van. Semmiféle kártevő nem szereti a paradicsom levelét, mert mérget is tartalmaz. — A paradicsommal

való káposzta ültetés tehát igen nagy haszonnal jár, mert ép káposzta fejeket nyerünk össze. A német zöldségtermelők a teljes biztonság okáért a megvédendő káposztát levágott paradicsom száakkal és levelekkel szokták beborítani. Erre a célra az erdőben növény páfrány (ördögboroda) leveleit is sikerrel alkalmazzák.

P I A C

A bánffyhungyadi piacon emelkednek a gabona és terményárak.

A bánffyhungyadi piacon a buza iránt nagy kereslet nyilvánult meg. A buza ára ezért megrágult. A következő árak alakultak ki a hunyadi piacon: buza 320—340, kukorica 330—350, dió 1150 lej mázsánsként. További áremelkedések várhatók.

Művelődési mozgalmak

ORGONAHANGVERSENY A CSIKSOMLYÓI KEGYTEMPLOMBAN. A csiksomlyói kegytemplom új orgonájának felszentelése Kisasszony napján, szeptember 8-án volt. A felszentelési szertartást és szentbeszédet dr. Imets Károly, ferencendi tartományfőnök végezte. Ünnepelesen ekkor legelőször szólalt meg a nyilvánosság előtt a 36 játéku monumentális mű, az új orgona. A délelőtt 10 órakor megkezdett szentmise alatt Domokos P. Péter képezdei zenetanári karnagy vezetésével Gruber „Sz. Cecília” c. zenés miséjét adta elő a csik-

széredai ifjúságból alakult zenei és vegyeskar. Az orgonahangverseny délután fél 5 órakor vette kezdetét. A hangverseny alatt Zsizsmann Rezső a kolozvári szent Mihály templom nagya, a híres orgonaműorgonadarabokat adott elő. A vezető beszédet tartott dr. Csik Lajos tanár. Orgonakiséret lett énekelt Ajvásné Fehér DE REZESBANDA SEPSIBÜKSZÁDON. Sepsibükszádon renez Sándor plébános búfáradozása egy jól szervezett rezesbanda szervezését tette lehetővé. A banda tagjai hívásuk magaslatán állanak, megérzik a felelősséget, hogy a gyar dal ma ima, melyet farságot nem ismerve kell a munk és örizzünk. Már többben idegen szakemberek megszerzett dicsőséget a banda agilis plébánosnak, a községes és maguknak a muzsikuskak is.

MÜKEDVELŐI ELŐADÁS VÁRADON. A sóváradai ref. kedvelő ifjúság szüreti munkával egybekötött színelőadás rendezett f. év szept. 20-án. Szükerült Gyallay Domokostól „Az új bíró” című páros jelenet és „Szerelmes levél”-et Sánta Ernő „Az új bíró” szereplői Vass Bert és Biró Dezső voltak. „Szerelmes levél”-et Sánta Ernő Simon Ilonka és Magyarai Andor adták elő. A szereplők közül különösen Simon Ilonka alakította ügyesen a Margitka szerepét. „János szerencséje” című monologban Varga József egy szerencsés „tót zember”-t mutatott be. A betanítás fáradtságos munkáját Deák Sándor helybeli kántortanító végezte. A rendezést Vas Mózes és Sánta Péter látták el.

Minden magyar ember jegyezze jól meg,
hogy a magyar egyházak biztosító intézete a

„Minerva Biztosító” R.-T.

tehát magyar köteleesség biztosítását ide átadta

KULTURÉLET PETRILLAN.

Petrilla-deákbányai római katolikus egyház élén ifj. Kicsid Géza plebánossal, dícséretre méltó kulturális munkát fejtett ki a zsilvölgyi magyarság körében. Közlebről az ifjusági vegyeskar jól sikerült kulturstélyt rendezett a Munkás Kaszinó helyiségében a szegény iskolás gyermekek karácsonyi felruházásának javára. Színer került Csiki Gergelynek a „Vagy mama” című három felvonásos vígjátéka. A kulturstély erkölcsileg és anyagilag lényegesen sikerült. A betanítás és rendezés nehéz munkáját ifj. Kicsid Géza plebános és testvére végezték el. A hideg ételeket lelkes urinők szolgáltatták a jótékony cél javára.

TEMPLOMSZENTELES MAROSUJVÁRON.

A marosújvári református hívek nagy ünneppel avatták fel ujonnan rendezett templomukat és átalakított orgonájukat. A református Nőszövetség gyűjtés útján tette lehetővé a templom kíméseltetését, a szöszék lefestését, futószőnyeg és asztalterítő beszerzését; a leány bibliakör és konfirmáló ifjak a papiszéktakarót szerezték meg; a felsőújvári fiókegyház egyszerű, de lelkes hívei vállalták az orgonaátalkításának költségeit (6—8000 lej). Aránylag kicsi összegek hozzájárulásával — milyen ékessé lehetett tenni az Úrnak házá! Erdekés és jellemző a találékonyágra: a felsőújvári falusi hívek összeadott gabonáját a marosújvári malom (izraelita tulajdonos) vám nélkül megőrli és egy Damó Róza ref. asszony díjtalanul kenyérré kisüti és díjtalanul elárúsítja (még Tövisre is vitt belőle). Természetesen csaknem dupláját kapta az egyház, mint ha gabonába értékesítette volna. A felavató ünnepi beszédet Vársárhelyi János püspökhelyettes tartotta, melyet a hívek és szép számmal megjelent másfelkezetű testvéreink lélekzet visszafojtva hallgattak. Délelőtti istentisztelet után presbitéri konferencia volt, melyen dr. Nagy Béla presbiter, egyházközségi ügyész köszöntötte a Püspökhelytestet. Közébed után a rövid istentisztelet keretében, melyen Ady László székelyföldvári lelkész

szolgált, dr. Gönczy Lajos a Nőszövetség áldott munkájáról emlékezett meg... Este a fényesen kivilágított hatalmas templomban vallásos estélyt tartottak, melyen dr. Gönczy Lajos theol. tanár bibliát magyarázott, Vársárhelyi János püspökhelyettes pedig szabadelőadást tartott. A lelkész felesége énekelt.

SERLEGAVATÓ ÜNNEPELY VILÁGOSON. Az Aradi Magyar Párt Közművelődési szakosztálya tavasszal a megyei műkedvelői színi színes csoportok részére versenyt tűzött ki, amely versenyre 7 műkedvelő csoport nevezett be. Az előadásra kitűzött darabban „Süt a nap” című a világi műkedvelők mutatták minden tekintetben legnagyobb tökéletességet s nyerték el az értékes ezüst serleget és oklevelet. E serleget gazdag műsor keretében Gründl Kálmán gyógyszerész a darab megrendezője és egyben főszereplőinek egyike adta át a Társaskör elnökségének. A műsor egyes számai újra tanbizonyosságul szolgáltak, hogy a község kis magyar társadalmában a kulturaszeretethez élénk tüze ég és ennek gondos ápolója és forrása a Világosi Társaskör. A gazdag műsor számait a Társaskör férfikarának előadása kezdte meg, kik szebbnél-szebb magyar- és műdalokkal gyönyörködtették a szépszámú hallgatóságot. A dalárda Molnár Jakab bankigazgató szakavatott vezetése alatt állt, míg a zongora-kíséretet Molnár Ilonka látta el fejlett érzékkel. Utána 8—12 éves gyermekek által előadott darabocskák következtek az „Elkényeztetett leány” 2 felvonásban, amelyben a gyermekek meglepő otthonossággal mozgottak a színpadon s az osztályon tetszést aratott előadás Matekovic Jolánka mesteri munkáját

dicséri. Raab Viki és Ráduly István nívós hegedűszámaival. Gründl Kálmán és Straub József magánszámaikkal szórakoztatták a közönséget, míg végül Farkas Imre bájos kis operettje: A kis kadét került előadásra, melyben Klembala Baba, Mihály Lenke, Gründl Kálmán, Bun József, Losz Árpád és Straub József művészi alakítást nyújtottak. A nagyon kedves estét a Társaskör vegyes- és női kara fejezte be, gyönyörű, precízen előadott ének számaikkal, minden alkalommal tökéletesedő előadásban. Az Aradi Magyar Párt meghívott képviselőjeként Bércy Lajos főtitkár jelent meg, míg a konferánsz szerepét igen szellemesen Aster Lajos töltötte be.

KÖNYVRENDELŐINKHEZ!

Könyvosztályunk arra kéri a hozzá forduló előfizetőket és többi megrendelőket, hogy a rendelés értékét akár postabélyegben, akár postautalványban előre küldjék be, mivel ez részükre nagy költségmegtakarítást jelent. Az utánvételezési költség — ajánlási díj, száll. levél, értékelés, portó, kézbesítési levonás — ugyanis minimálisan 20.— leut tesz ki, ami 100 lejen aluli rendeléseknél sokszor a megrendelt könyv, vagy füzet értékével egyenlő. Ezen összeg, az érték és súly szerint emelkedik. A pénz beküldésével kapott megrendeléseknél a tényleges portódíjat szívesen viseli könyvosztályunk és így a megrendelőnek semmi költsége nincs. Könyvosztályunk arra az esetre, ha a könyv árát nem tudnák, szívesen ad előzetes felvilágosítást a kívánt könyv, szindarab stb. áráról. Ezen pénzt megtakarító akciót mi is nyomatékosan ajánljuk szeretett olvasóink figyelmébe.

Ha sikert akar elérni, úgy hirdessen

„Magyar Nép”-ben!

AZ ÉLETBŐL AZ ÉLETNEK

Köszöntés.

E rovat hasábjain régóta nem találkoztunk. Sokszor gondoltam ugyan kedves olvasóimra, többen érdeklődtek is utána, hogy miért szakítottam meg a cikksorozatot, de a zaklatott élet elfoglaltságai között nem tudtam időt szakítani ez írásokra. Olyan időket élünk, amikor nem csoda hogy ha bizonyos fásultság és kimerültség bénítja meg a tennikész akaratot. Azóban mégis érzem, hogy épen az ilyen időkben van különösen nagy szükség arra, hogy az életből az életnek erőt nyerjünk.

— Mikor van a legnagyobb szükség arra, hogy Istenben higyjünk? — kérdezte valaki. És a feltett kérdésre így felelt: — Akkor a legszükségesebb, mikor a legnehezebb. Valóban a lelkiválságnak, próbáltatásoknak és szenvedéseknek napjaiban érezzük különös szükségét annak, hogy odaforduljunk azokhoz a nagy és hősi lelkekhez, akik talán a miénknél sokkal nagyobb és súlyosabb kétségekből és szenvedésekből győzelemmel kerültek ki, akik mint a Szentiró olyan szépen mondja: „hit által országokat győztek le, igazságot cselekedtek, az ígéretek elnyerték, az oroszlánok száját betömték, megoltották a tűznek erejét, felerősödtek a betegségből, erősek lettek a háboruban.” A hitnek hőseihez kell fordulnunk és az ő életük, bizonyágtételük utmutatásával kell megerősítenünk a mi sokszor csüggedő szívünket.

Goethe, a németek legnagyobb költője, mondotta volt, hogy Istentől mindenekfelett nagy gondolatokat és egy tiszta szívet kell kérnünk. Világító, utatmutató, magasabb rendeltetésűnket megértő, vezérlő gondolatokra van szükségünk, mert az ilyen nagy gondolatoknak felemelő, megtisztító hatása van az ember életére nézve. Sokszor tapasztaljuk ezt. Ha egy-egy igazán jó könyvet olvasunk, ha egy kitünő írónak, vagy nagy bölcsnek tanítása szól hozzánk, önkéntelenül is érezzük, hogy az a hatalmas, erős lélek karjára veszi mint anya a gyermekét, a mi lelkünket, kiemeli a gondnak, fáradságnak, reménytelenségnek légköréből és betölti új lendülettel, a kitartásnak és megújult bizalomnak égi erővel. Tapasztaljuk azt is, hogy nincs különösebb erő, amely

az emberi szívet az önzésnek, a kicsinyes és elfogult gyűlölködésnek, alacsony indulatoknak bilincseiből inkább fel tudná oldozni, mint az, ha oda visszük szívünket egy-egy isteni szeretettől áttüzesedett szívü emberhez, hogy a krisztusi szeretet nagy bizonyágtévének szeretete melegítse át a mi sziveinket is.

Ebben a rovatban ezután újból hétről-hétre arról fogok beszámolni, hogy egy-egy komoly, utmutató igazságot, tisztalelkű, nemes példaadást miképpen tudunk fölhasználni saját életünk javára. Életünket bizonyos tekintetben úgy kell tekintenünk, mint egy megoldandó feladatot. Minél nehezebb körülmények közé állítatunk, minél súlyosabb a helyzetünk, annál dicsőségesebb feladat szépen, okosan, áldásosan, Isten dicsőségére és embertársaink javára élni. Aki segít ennek a feladatnak megoldásában, az a mi igazi barátunk.

A haladó élet tapasztalatai rendjén sokszor éreztem én is, hogy milyen lelki gyönyörűséget, mennyi bátorítást adott nekem is egy bölcs tanács, bátor bizonyágtétel. Megjegyeztem könyveimnek ez adatait és mint amikor az ember lélekben bejárja gyermekora és ifjúkora kedves helyeit, felkeresi a szülői házat, az iskolát, a templomot és mindenütt egy-egy percre megpihen és felüdül, úgy térek vissza olvasmányaim e kedves adataihoz én is és meritek belőlük bátorítást. Azt szeretném, hogy az én kedves olvasóim tegyenek velem egy-egy ilyen utat, hetenként egy-egy pillanatra találkozzunk egymással és nyerjünk biztatást, világosságot és bátorítást folyton nehezebbé váló életünk nehéz feladatainak megoldására. Az olyan kicsiny nemzetnek, mint amilyen a miénk, erkölcsi erőkből kell nagyon gazdagnak lennie, hogy rendeltetését be tudja tölteni ebben a világban. A szellemi kincsek aranybányái többé-kevésbé mégis rendelkezésünkre állanak, szolgáljunk egymásnak az összegyűjtött lelki javakkal. Boldog vagyok, hogy újból szolgálhatok és fogadjatok és olvassátok szeretettel e cikkeket.

Vásárhelyi János.

MULATTATÓ

A VÉN DIÓFA.

terebélyes vén diófa
 áll, ki tudja már, mióta
 gazda hányadik nagyapja
 látta azt ide az aljba...
 nagy mint gazdátlan csemete,
 életlenül került ide.

A szegénynek nem jut zenére,
 mígha jut száraz kenyérre...
 apró, öröm, mely életet adjon,
 csak ingyenforrásból fakadjon:
 Estve, reggel sütyülni jár
 A vén fára egy kis madár.

Ráborúl a silány telőre,
 Mint állandó, hűséges őre...
 A nyár heve, a tél viharja
 Nem bír könnyen áthatni rajta
 S ő vele itt egy kis család
 Együtt védi a ház falát.

Hálás, öreg fa sokkal ér fel,
 Nekik legalább egy tehénnel:
 Enni nem kér s nincs még adója,
 Tartozását mégis lerózza;
 Körülte nincs szüszék, verem,
 Amit lehet, hát ő terem.

Est-alkonyon, ha nincs dolog már,
 Terem helyett e vén fa szolgál;
 A szomszédok is ide gyűlnek
 S tréfás enyeltésbe vegyülnek...
 A susogó lombok alatt
 Jól esik a sovány falat.

Óvja is ezt a szegény háznép,
 Gyönyörködik, mikor alátép...
 Nagy gondja van rá: minden évbe
 Lugzott hamut hint a tövébe;
 Gyümölcsöt így teremhet ő,
 Mely két újjal megtörhető.

S ünnep van akkor szinte félig,
 Ha a gyümölcs ősszel megéri;
 Az apróság is talpra szokken,
 S az örömet, úgy is kevés,
 Fűles kosárkával kezökben
 Pótolja a dióverés.

És verve, törve, évek óta
 Erőben díszlik a diófa;
 Talán mert a kunyhó családja
 Firól-fira örökké áldja,
 Szívök hálás imában ég
 És meghallgatja azt az ég.

Lévay József.

Bátor lelkek.

1. Petneházy Dávid.

A bátorságnak szép példája az, amit Petneházy Dávid és hajdui tanusítottak 1686-ban, Budavárnak a töröktől való visszavívása alkalmával. De a török vezér is kitett magáért a védelemben.

Az ostromlók végre kisebb-nagyobb esztározások után szeptember 2-ára tüzték ki a döntő ostromnapot. Délután három órakor hat égyuszó adott jelt az ostrom megkezdésére. A kis Svábhegyen felállított 16 nehéz ágyu végigseperete a törökök védőpalánkjait. Az ostromló harcosok szuronyszegezve, bámulatos elszántsággal intézték támadásaikat. A Bécsi-kapu, továbbá a mai Ferdinánd-kaszárnya és Fehérvári-kapu mellett már nagy rést ütöttek az ostromlók. Azonnal meg is kezdődött a helyeken az általános roham.

Végre egy magyar vezér, Petneházy Dávid, a maga hajdui élén először batol fel a várkastély legmagasabb tornyába. Az itt fenn lobogó török zászlót azonnal lerántotta s kitűzte helyébe a magyar lobogót. A törökök

utána rohantak s dühös küzdelem után elnyomták. Ezután kötelet kötnek a nyakára s ugyanazon torony zászlófogó vaskampójára felakasztják. Amde a hű hajduk utána törnek. Kardjaikkal szétverik a törököket s még élve lemetszik felakasztott vezérüket. A magyar zászló újra fenn lobogott.

Nemsokára minden oldalról hangzik a „Győzelem!” kiáltás. A Bécsi-kapunál betör a hadoszlop s egy török sem kap kegyelmet. A várparancsnok, az ősz Abdi pasa, ötven vitézével saját házába menekül. Mikor már veszve van a vár, veszve minden bástya, minden torony — ő még védi az utolsó házat. Mellette egyenkint hullanak el vitézei.

2. Ambrus Ferenc és Bukow.

Mikor Bukow, a székelyek zsarnoka, fegyver és német kommandó alá akarta esketni a székelyeket, magához hívatta a nép első embereit, közte Ambrus Ferencet és szép szóval, pénzzel, borral való kínálgatással rá akarta venni, hogy vezessék Bukow kedve szerint a népet. De nem holdogult. A szabadságszerető székelyek nem hagyták magukat elámitatni.

Bukow látván, hogy nem boldogul, rájuk kiáltott:

— Vagy ráveszitek a népet, hogy a fegyvert felvegye, vagy meg kell halnotok.

Ambrus Ferenc erre dörgő hangon válaszol:

— Inkább meghalunk, mint nemzetünk szabadságát eladjuk, nem vall igen nagy kárt

Gyergyó, ha engem felakasztasz is, de azért a nemzet szent joga nem fog elveszni!

Bukow vasraverette a szókimondó székelyt, de a nép kiszabadította, később azonban mégis elfogták és a esikszeredai börtönbe hurcolták, ahol soká szenvedett, de magát soha meg nem alázta a zsarnok hatalom előtt.

Apróságok * Adomák

Bajba jutottak a vándormadarak!

Az őszi beköszönttével, szeptember hónapban költöznek el melegebb vidékekre a nálunk élő vándormadarak. A hideg időjárás gyászt és pusztulást hozott idén a költöző, hasznos madarak százaira. Erdőn, mezőn, a falvak és városok uccáin sok, elpusztult, hasznos éneklő madárt és fecskét lehetett látni szeptember utolsó hetében. A váratlanul jött hideg meggémberítette az ártatlan madárkák szárnyait, megmeredve hullottak le a deres földre és elpusztultak.

A költöző madarak azért vándorolnak el, mert vagy a hideget nem állja szervezetük, vagy pedig nem kapnak télszakán élelmet nálunk. Csak tavasszal, a meleg beköszönttével jönnek vissza hozzánk, igazi hazájukba, családot alapítani és fiókáikat felnevelni.

Az apró, költöző madarak, csekély kivétellel, mind hasznosak és ezért az ember védelme alatt állanak. Idén szép példáját láthattuk annak, hogy az ember hogyan sietett segítségére a hideg miatt magukkal tehetetlen vándormadaraknak.

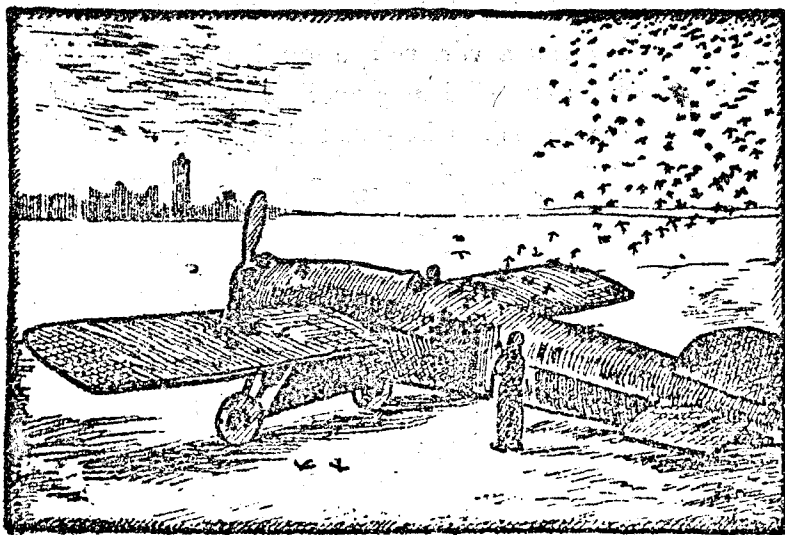
Különösen a fecskék szenvedtek sokat a szeptemberi hidegtől. Ezek ugyanis, amíg csak lehet, kitartanak nálunk. Csak a beköszöntő hideg, őszi esők verik el a fecskéket tőlünk. Az idén is nagy rajokban keltek utra a vándorló fecskék, de a hirtelen bekövetkezett hideg miatt nem tudták utjukat folytatni. Egész Közép-európában valóságos fecskeeső volt, a megfázott fecskék a telefon-drótokról, ereszaljakról, félholtan hullottak a földre. Mindenütt igyekeztek a bajbajutott, hasznos madarakon segíteni. — Összeszedték őket, táplálékkal látták el és meleg szobába helyezték el. Ausztriában pedig, ahol az

állatvédelem kitűnő szervezettel működik, a megdermedt fecskéket meleg szobákban keltették életre, táplálékkal látták el és amint erőre kaptak, alkalmas ládáknak, repülőgépen szállították a fecskéket Olaszországba. Velencében meleg időjárás uralkodik és a fecskék zavartalanul folytathatták utjukat dél felé. Minthogy repülőgépen nem lehetett az összes fecskéket elszállítani, fűtött vasuti teherkocsin 25 nagy ládában, 30 ezer fecskét indítottak az osztrákok Olaszország felé.

A fecskék iránti megható gondoskodás az emberi tudás és művelődés gyönyörű megnyilatkozása volt. Bár módját találná az emberiség annak is, hogy az emberek milliói ne éhezzenek és ne fázzanak az elkövetkező télen.

Milyen hatása van a rádiónak a tyuktojtásra?

A háziasszonyoknak nagy gondot okoz, hogy a tojtásbőség idején elrakott tojtások nem tarthatók el hosszú ideig. Ismeretesek ugyanolyan eljárások, amelyeknek segítségével a tojtásokat hetekig, hónapokig frissen el lehet tartani. A legismertebb ilyen eljárás a tojtások meszezése vagy vízüveggel való átítatása. Az ilyen módon elrakott tojtások csak főzésnél használhatók fel, mert ízük nem kifogástalan. A tojtás eltartásban valósággal forradalmat jelent egy hollandiai tanár felfedezése. Róbert Pappel holland tudós arra a megállapí-

ra jutott, hogy a rövid hullámú rádióleadóállomások között a tojások romlás nélkül hónapokig elállanak. Feltört tojásokat is egy évig tartott teljesen friss állapotban a leadó rádiógép közelében. A megőrzendő tojásokat a leadógéptől 20 méternyi körzetben kell elhelyezni elég, ha annak villamos ereje napig hat az eltett tojásokra. Ez napi kezelés után hűvös, sötét helyen a tojások hónapokig teljesen friss állapotban maradnak. A rádió tehát minden csodája mellett meg fogja oldani a háziasszonyaink egyik legnagyobb baját: *nem lesz többé záporítás!*

Természetrizai ismeretek.

— Az öt légy közül itt a szobában kettő férfi, három pedig nő.

— Honnan tudod?

— Mert kettő a mester gerendán mászkál, három pedig a falon.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácsleírő levélhez mellékeljenek 20 lej, (orvosi tanácsokért 30 lej), könnyebbség okáért bélyegben, mert ennek költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külső portódíj is beküldendő. Csakis azon levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van.

Többeknek. Közöljük azon előfizetőinkkel, akik orvosi tanácsra szorulnak, hogy a válaszáért nem 20, hanem 30 lej küldendő be, mivel szakértőinknek is ennyit fizetniük kell. Csakis azon orvosi levelekre adhatunk választ, amelyekhez 30 lej is csatolva van.

S. L. Sónvárad. Tanácskérő leveléhez a 20 lej tanácsadási díjat nem mellékelte, csupán 7 lej postabélyeget küldött be. Kivételesen ez alkalommal azért válaszolunk kérdésére. Román földhitelintézet megalakításáról mi is olvastunk és hallottunk. Nem tartjuk azonban valószínűnek, hogy ez működését hamarosan meg fogja kezdeni. Ezért ne is tápláljanak nagy reményeket működéséhez, minden erre vonatkozó hírt fogadjanak óvatosan. A Magyar Földhitelintézet nem tud megalakulni, mert a lejegyzett részvényeket a részvényesek a pénzválság miatt nem tudják befizetni. A bekövetkezett nemzetközi pénzválság rendezésével, a helyzet feltétlenül javulni fog és a földművesek adósságait rendezni fogják.

G. I. Torda. Panaszkodik, hogy a télire eltett vizes és ecetes ugorkája romlani kezdett. A bajt az okozhatta, hogy az eltett ugorkában mellékerjedés lépett fel. Az ecetes ugorkát ha még nem láglyult el megmentheti olyan módon, hogy levét leönti, frissen főzött forró ecetet önt rá és azután kigőzöli. A vizes ugorkát ilyen módon aligha menti meg, bár megpróbálhatja, hogy az elláglyult ugorkák kidobása után, fűszerezett friss sósvízzel való feltöltéssel vegye elejét a további károsodásnak.

Egy kétségbeesett. Panaszos, de jó okoskodással megírt levelét vettem. A laboratóriumi vizsgálat önre nézve kedvező, tehát miért esik kétségbe? Helyesen gondolkodik: óvatos és lelkiismeretes. Az a betegsége, ami most fennáll nem veszélyes. Teljesen igaz az is van: az említett testrészeknek mérsékelt lobos folyamata az, ami néha-néha vizenyős duzzadásokkal jár. Igen jó lenne öblítésre a nemrég forgalomba került „Irgin“ tablettákat alkalmazni, 1—2 tabl. teendő 1 liter vízbe; előnyös tulajdonsága, hogy kellemes szaga van és nem drága (30 tabl. 60 lej). A gyógyszer pusztítja a baktériumokat a több napi használat után az eredménytel meglehetősen meg lesz elégedve. Eleinte naponta kétszer is lehet az öblítést végezni. A gyógyszert az Egger-gvár állítja elő.

Dr. G. E.

Özv. Sz. A.-né. A közigazgatási törvény 430. paragrafusa értelmében a községek, az adótörvény, 72. paragrafusa szerint az állami adó (cote aditionale) 50 százalékát, mint községi pótdadót kivethetik a rendes kiadások fedezésére. Ha azonban ezen pótdadó sem fedezi a költségvetés rendes kiadásait, akkor a községek még a rendes kiadások fedezése erejéig kivethetnek községi taxákat, az úgynevezett „cotizatiuni benevolé“-t, mely taxákat az állami adó arányában lehet kiróni. Mindenesetre ezek a taxák csakis az elkerülhetetlen szükséges, rendes kiadások fedezésére fordíthatók.

F. J. ref. tanító. A „Magyar Nép“ 32-ik számában közölt válaszuk kiegészítéseként értesítjük, hogy a mi véleményünk szerint a tanítói képesítés egyenlő a gimnáziumi végzettséggel, így tehát a jegyzői tanfolyam felvételére is jogosít. Miután a közölt szabályrendelet tényleg úgy intézkedik, hogy a tanfolyamra való felvételhez gimnáziumi végzettség, vagy közoktatásügyi miniszterium által ezzel egyenlőnek elismert más végzettség szükséges és miután a közoktatásügyi miniszterium ily irányú döntését nem ismerjük, tessék kérésével a belügyminiszteriumhoz fordulni, kilátás lévén a kedvező döntésre.

Sz. M. Tényleg kiadtak egy katonai rendelkezést, amely szerint mindazok a 30—50 éves férfiak, akik a román hadseregben nem szolgáltak és akiknek katonai helyzetük ez ideig rendezve nincsen, kötelesek keresztlevelüket és állampolgársági bizonyítványukat a Cercul de Recrutarehoz benyújtani katonai helyzetük tisztázása céljából. Akik ennek a rendelkezésnek nem tesznek eleget, azokat katonai szolgálatra fogják behívni. Nem tudjuk, hogy a jegyző mi címen követel munkadíjban 104 lejt. Ha ezt az összeget ön lefizeti, úgy kérjen arról elismervényt, amelyben a jegyző részletezze a felszámított összeget s ha ön ezt a részletezett nyugtát nekünk beküldi, úgy módunkban lesz megállapítani és közölni, hogy a nyugtázott összeg megilleti-e vagy sem a jegyzőt.

Mindnyájunkat érhet szerencse!

csak a kínálkozó alkalmat kell megragadni.
Ilyen alkalom adódik most, ha

Református Kórház Sorsjegyet

vásárol.

Főnyeremény: **Egy millió lejt**

Több 200.000, 100.000, 50.000, 20.000 és 10.000 L. nyeremény

Kapható tőzsdékben, bizományosoknál és a *Központi Sorsjegy-irodánál* Cluj-Kolozsvár, Str. Brațianu (volt Király-utca) 51. sz.

Telefon: 905.

I. D. Betegsége pontosan lett megállapítva: *hemeralopia* (farkas-sótség, tyukvakság, esteli vakság, alkonyköd, előbbi kettő a népies elnevezése). Csak az u. n. önálló *hemeralopia* gyógyítható. Ez pedig olyan embereknek fordul elő, akik nehéz testi munka ellenére is silányan táplálkoznak; ilyenkor a gyógyítás főfeltétele a pihentetés és jó táplálás. Az ön betegsége ellenben az érhártyának és ideghártyának bizonyos betegsége következtében állhatott elő s ha a szakértő orvosnő azt a kijelentést tette, hogy nem gyógyítható, — igaz volt, mert jelenleg csak az önálló *hemeralopiát* lehet gyógyítani, míg az önét nem. A betegség csak kellemetlen, de nem életveszélyes. *D. G. E.*

Szerkesztői üzenetek

Közöljük olvasóinkkal, hogy *Könyvnapjainkat* az évben is kiadjuk s mindazoknak, akik előfizetésüket ez év végéig kiegyenlítették vagy rövidesen kifizetik, teljesen ingyen megküldjük. Felhívjuk tehát hátrálékos előfizetőinket, hogy igyekezzenek a kitöltött postautalvány felhasználásával tartozásaikat mielőbb rendezni, mert az esetben a naptár megjelenése után azonnal elküldjük részükre. A naptár megjelenésénél pontos idejét még nem tudjuk, mert most állítjuk össze, de november elején feltétlenül készen lesz s akkor a befizetések sorrendjében küldjük el minden

pontosan fizető előfizetőnknek. Az 1932. évre szóló naptárunk hasonló lesz az előző években kiadott naptárokhoz, de úgy állítjuk össze, hogy abban olvasóink minden olyan kérdésben, amelyre leginkább szükségük van, pontos felvilágosítást találnak. A naptártól függetlenül ismételt felhívjuk a hátrálékosokat a hátrálékos díjak beküldésére, mert csak azoknak küldhetjük lapunkat, akiknek nincsen tartozásuk.

B. J. Almásfegyvernek. B. M. Magyarbecse. Cz. B. Bogártelke. O. B. Avasfelsőfalu. D. I. Magyaró. H. A. Pusztakeresztur. F. J. Dicsőszentmárton.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért telkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, halánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

Névtelen. A farkasaszi hirdadást nem közölhetjük.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: V. J. Szászvolkány 175, Ifj. T. J. Nagykároly 175, Z. J. Nagymajtény 175, N. I. Bulgártelap 170, M. F. Obéba 175, D. Gy. Aranyosgyéres 170, N. J. Felenyed 175, Gy. F. Nagyenyed 170, Cs. P. Apatelek 175, T. V. Gyulavarsánd 345, S. L. Bihar-dobrosd 170, E. B. M. Belényesujlak 175, J. A. Várasfenes 340, F. F. Micske 175, S. I. Bolényesujlak 175, S. T. Bodola 175, Hitelszövetkezet Mádófalva 170, Id. D. J. Csikosalószeg 175,

N. Gy. Csikésicsó 295, J. E. Fel-doboly 175, B. I. Sepsiszentgyörgy 85, K. Gy. Ozdola 175, B. B. Barót 175, K. Gy. Lupény 175, S. F. Bácsi 175, P. S. Facsád 175, L. J. Bégamonostor 175, F. P. Radnóti 175, Hitelszövetkezet Nyárádremete 175, B. F. Berekeresztur 175 lej.

Apróhirdetéseket

Apróhirdetéseket tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknél minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Jobb családból való felsőiskolás végzett leány állást keres gyermekek mellé. Háztartásban segédkezik. Vidékre is elmegy. *Cím a kiadóban.*

Írógépek

Smith Premier Nr. 60. Remington, Underwood és Corona írógépek gyári árban kaphatók.

Gyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító kellékekből. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépekből nagy raktár.

KÖRMENDY MIHALY

Cluj-Kolozsvár,
Str. Reg. Maria (v. Deák F.-u.) 25.
Telefon 9-51. — Telefon 9-51

Ha sikert akar elérni, úgy hirdessen a **MAGYAR NÉP**-ben!

FIGYELEM!

A jó tankönyv megkönnyíti a tanító munkáját. A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Cluj-kolozsvári könyvkiadó vállalat hosszas utánjárással, nagy körültekintéssel és kiváló szakemberek bevonásával az elemi iskolák részére oly tökéletes tankönyveket hozott forgalomba, amelyek az összes követelményeknek a legmesszebbmenő módon megfelelnek és a tanítás eredményességét biztosítják. A több, mint 10 év óta kiválóan bevált és újlag átnézett Fejes-Felméry-féle ABC-én és a Dencze-Dávid-Bácsi-féle egy-egy tankönyveken felül újlag

megjelentek Lőrinczi Ferenc igaztanító összeállításában a „Román olvasókönyv és nyelvtan a III. és IV. oszt. számára, — továbbá „Román olvasókönyv és nyelvtan“ az V. VI. és VII. o. számára, — és „Románia történelme“ a III. és IV. o. számára. — Ezen utóbbi könyvek kiadásával az összes tantárgyakra nézve elsőrangú tankönyvek állanak a tanítók rendelkezésére. — Bővebb tájékoztatást a „Minerva“ tankönyvjegyzéke nyújt. — Megkeresésre tankönyvjegyzéket és ismertetési példányokat a Minerva Rt. (Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5. sz.) készségesen küld.

Olcso, egészséges és jóízű a mézes teasütemény!

Kremnitzkyné süteményeivel a 10. aranyérmét nyert 6. kiadású szakácskönyve

Házi mézestészták és méhtermékek feldolgozása

25 lejt kapható. — Ez a könyv kitűnő receptjeivel nyereséget jelent a háziasszonynak és a méhészekedőnek egyaránt

Megrendelhető kiadóhivatalunk útján!

MEGJELENT

„ERDÉLY TÖRTÉNETE“

Irtta: Jancsó Benedek. Kiadásra rendezte: Gyallay Domokos. Kiadta a „Minerva“ Irodalmi és Nyomdai Műintézet Részv.-Társ. A 390 oldalas könyv ára 80 lei. Megrendelhető a kiadónál Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (volt Brassai-utca) 5. szám alatt. Aki megakarja ismerni az erdélyi magyarság külön nemzeti életét, aki történelmi öntudaton alapuló erkölcsi erőt, erős tevékeny nemzeti érzést óhajt meríteni, az nem nélkülözheti Jancsó Benedek örökbecsű művét.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt

Cluj-Kolozsvár, Cal. R. Ferdinand (v. Wesselényi Miklós-utca) 7. sz.

Fióktintézetek:

Dej-Dés, Beclean-Bethlen, Cehul-Silvaniei-Szilágycseh Jibou-Zsibó, Zălau—Zilah.

Affiliált intézetek:

A Nagyenyedi Kisegítő Tak.-pénztár R.-T. Aiud-Nagyenyed és ennek Uicara-Marosujvári fióktintézete. —

Saját tőkék:

60,000.000 Lei.

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl. —

Engedélyezett devizahely.

Rolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.

Cluj-Kolozsvár, P. Unirii Főter) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

Fiókjai: Dej Diciosánmartin Alba-Julia, Târgu-Murăş, Oreda, Timişoara. (Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely, Nagyvárad és Temesvár.) **1930**

Saját tőkék 145 millió lei.

Affiliált intézetei:

Torda-aranyos várm. Tak.-pénztár Rt. Turda (Torda). Alsólehérm. Gazdasági Bank és Tak.-pénztár Rt. Aiud (Nagyenyed). Udvarhelymegei Takarékpénztár Odorheiu-Székelyudvarhely. Cristur (Székelykeresztúr). Szászrégenvidéki Takarékpénztár és Hitel Rt. Reghin Szászrégen. — Népbank Rt. Huedin, Bánffyhungad és Szamosujvári Hitelbank Rt. Gherla — Szamosujvár. —

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez. Áruaktárai a vasut mellett.

A legkitűnőbb szakorvosok utmutatása alapján készült

CZELNAI:

DIÉTÁS SZAKÁCSKÖNYVE

minden betegség pontos szakszerű diétájával

140 — lejt kapható a Minervánál, Cluj-Kolozsvár, Strada Reg. Maria (Deák-F.-u.) 1. sz.

Vidékre a pénz előzetes beküldésére, vagy utánvétellel küldjük.

12 osztályú készpénz sorsjáték

Ha nyerni akar nagy összeget, siessen venni mentő sorsjegyet

Hetedik osztály húzása 1931. október hó 18-án Hetedik osztály húzása

Nyeremények kifizetését az „Albina Bank“ garantálja.

Főnyeremény: 1,000,000 lei. — Nyeremények összege: 4,000,000 lei.

Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegyek ára 100 és 50 lei.

Vidéki rendeléseknél 19 lei portóköltiségre hozzáadandó.

Sorsjegyek megrendelhetők kiadóhivatalunk útján is!

Központi Sorsjegyiroda. Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului (Unió-u.) 16.

Rendelje meg a

Pásztortűz

Irodalmi folyóiratot.

Előfizetési díj:

Egész évre ... 500 L. Félévre ... 260 L.
Negyed évre 140 L.Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Str. Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5. sz.
Kérjen mutatványszámot!

Vetőmagmegtakarítás
terméstöbblet,
üzögmentesség
nagyobb haszon

PORZOL

porpác által.

Leszállított ár!

Prospektus ingyen minden lerakathál!

Kivánságára megszokott kereskedője gyári áron szállíthatja a védekező-
szereket. — A legközelebbi lerakate címét kérdésre szívesen közli a
„Magyar Nép” kiadóhivatala, vagy a főképviselet:
Frederic Spodheim és Társa București 2. Bulev. Elisabeta 55. szám.

„Transsylvania” Bank Rt**Cluj-Kolozsvár.**

Fiókiintézetek:

Torda,
Gyulafehérvár,
Marosujvár,
Maroshévíz,
Ditró,
Mócs
Gyergyószentmiklós,
Csikszereda,
Csikszentmárton,
Kézdivásárhely.

Kirendeltségek:

Aranyosgyéres,
Elfogadbetéteket, leszámított
váltókat és bárhova
teljesít átutalásokat,
meghítelezéseket.

Újra olcsóbb lett a SZUPERFOSZFÁT!

Szuperfoszfát biztosítja a termést! Szuperfoszfát növeli a jövedelmet!

Ősziakat sohase vessünk SZUPERFOSZFÁT nélkül, mert a 16—18%-os vízben és citrátban
oldható foszforsav tartalmu SZUPERFOSZFÁT feltétlen sikert és eredményességet biztosít!
Jó minőségű, vitaminokban gazdag, egészséges, romlás nélkül eltartható, biztos és nagy zöldség-
és gyümölcstermés csak SZUPERFOSZFÁT használatával érhető el!

A kálihiány pótlására ajánlunk 40%-os kálisót.

Díjtalan szaktanácsot és használati utasítást ad:

**„MARASESTI” Műtrágyagyár R-T. Cluj-Kolozsvár,
Str. Avram Jancu (volt Petőfi-utca) 3 szám.**

Végül a „MAGYAR NÉP” kiadóhivatala, a mezőgazdasági egyesületek és kamarák, a gazda-
körök, a MÁV gépgyár lerakata „AGROTECHNICA” Cluj-Kolozsvár és a vidéki képviselvek.